

Ekološka živila na jedilnikih vrtcev in osnovnih šol
savinjske regije

RAZISKOVALNA NALOGA

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2020

OŠ Vojnik

Ekološka živila na jedilnikih vrtcev in osnovnih šol
savinjske regije

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Manca Maslo, 8. razred

Ana Pogladič, 8. razred

Mentorica:

Polona Bastič, prof. bio. in gos.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2020

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 Namen	1
1.2 Hipoteze	1
1.3 Metode dela	2
2 TEORETIČNI DEL	3
2.1 Ekološko kmetijstvo in stanje v Sloveniji	3
2.2 Prednosti ekološki živil	4
2.3 Ekološka živila in javna naročila za sukcesivno dobavo živil	5
2.4 Označevanje ekoloških živil.....	5
3 EKSPERIMENTALNI DEL	7
3.1 Spremljanje jedilnikov vrtcev in osnovnih šol	7
3.2 Ekološka živila na jedilnikih posameznih vrtcev	8
3.3 Ekološka živila na jedilnikih posameznih osnovnih šol.....	14
3.4 Primerjava cen konvencionalnih in ekoloških živil na OŠ Vojnik	28
3.5 Cene ekoloških živil na obrok na OŠ Vojnik.....	30
4 RAZPRAVA	32
5 ZAKLJUČEK	34
6 LITERATURA	36
7 PRILOGE	37

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – Vrtec Anice Černejeve	8
Graf 2: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – Vrtec Tončke Čečeve	9
Graf 3: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – Vrtec Zarja	10
Graf 4: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – Vrtec Mavrica Vojnik.....	11
Graf 5: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – Vrtec Laško	12
Graf 6: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik – vrtci Žalec	13
Graf 7: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Vojnik	14
Graf 8: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik IV. osnovne šole Celje.....	15
Graf 9: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Hudinja	16
Graf 10: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Frana Roša	17
Graf 11: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Frana Kranjca.....	18
Graf 12: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Glazija.....	19
Graf 13: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Primoža Trubarja Laško.....	20
Graf 14: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Nazarje	21
Graf 15: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Braslovče	22
Graf 16: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Vransko - Tabor.....	23
Graf 17: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik Osnovne šole Blaža Arničiča Luče	24
Graf 18: Pogostost vključ. eko. živil na jedilnik osnovnih šol v občini Žalec.....	25
Graf 19: Povp. mes. vključevanja ekoloških živil na jedilnik vrta v letu 2019.....	26
Graf 20: Povp. mes. vključevanja ekoloških živil na jedilnik osnovne šole v letu 2019.....	26

KAZALO TABEL

Tabela 1: Razlika v ceni konv, in eko, živil pri šolski malici na OŠ Vojnik v %.....	28
Tabela 2: Razlika v ceni konv, in eko, živil pri kosilu na OŠ Vojnik v %	29
Tabela 3: Delež stroška ekološkega živila v ceni šolske malice v %.....	30
Tabela 4: Delež stroška ekološkega živila v ceni kosila v %.....	31

POVZETEK

Tisto, kar pojemo, je izjemnega pomena za ohranjanje našega zdravja, zato je pomembno, katera živila uvrstimo na jedilnik in kakšnega izvora so.

Ekološka živila v vrtcih na jedilnik vključujejo pogosteje kot osnovne šole, vse pa k temu zavezuje tudi Uredba o zelenem javnem naročanju. Ugotovili smo, da so to največkrat različne vrste kruha, izmed mesa govedina, izmed sadja jabolka, pri zelenjavi je bila pestrost največja. Poleg naštetega smo na jedilnikih zasledili še ekološke testenine, jabolčni sok in kis, različne marmelade, med in ekološki zeliščni čaji.

Vrtci in osnovne šole jih ponujajo pri zajtrku, malici in kosilu. V vrtčevskih kuhinjah obroke pripravljajo tekom celega leta, izmed mesecev izstopa september, enako je v povprečju pri šolah. Nad povprečjem sta meseca oktober in november.

Kljub predvidenim in tekom raziskovanja dokazanim občutno višjim cenam ekoloških živil to ne bi smel biti izgovor oziroma ovira pri njihovem vključevanju na jedilnik vrtca in osnovne šole.

Ključne besede: ekološka živila, jedilniki, vrtec, osnovna šola.

SUMMARY

What we eat is extremely important for maintaining our health, so it is important which foods we put on the menu and what their origin is.

Organic food in kindergartens is included in the menu more often than in primary schools, and all of this is also bound by the Regulation on Green Public Procurement. We found that these are mostly different types of bread, from meat is beef, from fruit group is apple, and the greatest variety of vegetables. In addition to the above, we also found on the menu organic pasta, apple juice and vinegar, various jams, honey and organic herbal teas.

Kindergartens and primary schools offer them for breakfast, lunch and dinner. In kindergarten kitchens, meals are prepared throughout the year, September stands out from the months, the same is the average for schools. The months of October and November are above average too.

Despite the significantly higher prices of organic food that have been anticipated and proven during the research, this should not be an excuse or an obstacle in their inclusion in the menu of kindergarten and primary school.

Key words: organic food, menus, kindergarten, primary school.

ZAHVALA

Zahvaljujeva se mentorici Poloni Bastič za potrpežljivost, pomoč pri zbiranju literature in podatkov, koristne nasvete ter vzpodbude pri raziskovalnem delu.

Hvala vodji šolske kuhinje Branku Špesu za natančne podatke o potrebni količini in ceni živil.

Za lektorski pregled naloge se zahvaljujeva učiteljici Marjani Rojc.

Pri računalniški obdelavi raziskovalne naloge nama je pomagal gospod Jure Uranič, tudi njemu iskrena hvala.

1 UVOD

V preteklem šolskem letu smo pri izbirnem predmetu sodobna priprava hrane nekaj ur posvetili ekološkim živilom. Izvedli smo praktično vajo, pri kateri smo pripravili kosilo, katerega glavne sestavine so bila živila konvencionalnega in ekološkega izvora. Že tekom priprave, uporabili smo enake recepte, in ob okušanju pripravljenih jedi smo se učenci lahko prepričali o razlikah, predvsem v okusu.

Nato nam je pri eni izmed ur svojo ekološko kmetijo in pridelke prišla predstaviti in pokazati gospa Katarina Očko iz Laškega. Ob koncu predstavitve nam je ponosno povedala, da je ena izmed dobaviteljev ekoloških živil naše šole.

Sledil je pregled šolskih jedilnikov po mesecih in kar tekmovali smo, kdo bo ta živila oz. iz njih pripravljene jedi ob simbolu lista na zeleni podlagi opazil prej. Skupaj smo ugotovili, da se nekajkrat mesečno pojavljajo na jedilniku. Le kaj vpliva na pogostost, sva se spraševali in takrat sva od mentorice dobili namig, da bi lahko na to temo izdelali raziskovalno nalogo.

1.1 Namen

Namen raziskovalne naloge je:

- ugotoviti pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnikih vrtcev in osnovnih šol v savinjski regiji;
- raziskati, katera ekološka živila se na jedilnikih pojavljajo največkrat;
- ugotoviti, ali na raznolikost in pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnike vpliva letni čas;
- ugotoviti razliko v ceni med ekološkim in konvencionalnimi živili,
- izračunati, kolikšen delež v ceni obroka šolske malice ali kosila predstavlja ekološko živilo.

1.2 Hipoteze

Pred raziskovalnim delom smo si postavili naslednje hipoteze.

- Hipoteza 1: Vrtni vključujejo ekološka živila na jedilnik pogosteje kot osnovne šole.
- Hipoteza 2: Največkrat se na jedilniku vrtcev in osnovnih šol pojavljajo goveje meso, sadni kefir, različne vrste kruha, jabolka in korenček.

- Hipoteza 3: Ekološka živila se na jedilnikih vrtcev in osnovnih šol pojavljajo pri vseh obrokih, več jih je v obdobju od septembra do novembra.
- Hipoteza 4: Cene ekoloških živil so v primerjavi s konvencionalnimi višje za 50 do 100 %.
- Hipoteza 5: Ekološko živilo v ceni obroka šolske malice ali kosila predstavlja od 10 do 50 %.

1.3 Metode dela

Kabinetne:

- zbiranje gradiva (nabor in proučevanje strokovne literature),
- postavitev in oblikovanje hipotez,
- obdelava zbranih podatkov (grafi in tabele),
- analiza zbranih podatkov in preverjanje hipotez.

Terenske:

- spremljanje jedilnikov vrtcev in osnovnih šol preko njihovih spletnih strani,
- natančno beleženje ekoloških živil, ki so vključena na jedilnik,
- pregled računov (količine in cen) za ekološka živila, ki jih dobavitelji dostavijo v kuhinjo OŠ Vojnik.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Ekološko kmetijstvo in stanje v Sloveniji

Ekološka pridelava je že po definiciji Evropske komisije za promocijo ekološkega kmetovanja opredeljena kot oblika in način kmetovanja, ki spoštuje naravne življenjske cikle, minimizira človekov vpliv na okolje in obratuje tako naravno, kot je mogoče.

Temelj ekološkega kmetijstva je tako ohranjanje in spoštovanje narave, ekološko pridelano hrano pa lahko umestimo v najvišji kakovostni razred. Celoten proces ekološkega kmetovanja pripomore k varovanju okolja (tal, vode in zraka) ter k ohranitvi biotske raznovrstnosti. Prav tako ekološka pridelava ustvarja zdrava in kakovostna delovna mesta ter vpliva tudi na rodove zanamcev.

<https://www.nasasuperhrana.si/clanek/zakaj-je-dobro-posegati-po-ekoloski-lokalni-hrani/>

Kontrolirano in certificirano ekološko kmetijstvo poteka v Sloveniji od leta 1998, ko so bile izvedene prve kontrole kmetij po evropskih standardih, v letu 2001 je bila sprejeta prva nacionalna zakonodaja.

V letu 2016 je bilo v Sloveniji v kontrolo vključenih 3.518 kmetij, kar je 5,0 % vseh kmetij (72.377) (SURs, 2017).

Kmetijska gospodarstva so v letu 2016 obdelovala 43.579 ha, kar znaša 9,1 % vseh kmetijskih obdelovalnih površin v Sloveniji (SURs, 2017).

Z ekološkimi živili se je v 2016 ukvarjalo 324 certificiranih predelovalnih obratov – od teh se jih se jih 30 ukvarja s pekarstvom, 22 s klanjem in/ali predelavo ekološkega mesa, 21 s predelavo zelenjave in/ali sadja, 16 s predelavo žit, 9 s pijačami in 7 s predelavo mleka. Druga polovica predelovalcev so obrati, kjer poteka hkrati več dejavnosti – predelava je najpogosteje kot dopolnilna dejavnost na ekološki kmetiji (MKGP, 2017).

Katerih lokalnih ekoloških pridelkov oz. živil je v Sloveniji na razpolago že v večjih količinah?

1. Ekološko goveje meso in izdelki.
2. Ekološki jabolčni sok.
3. Ekološka jajca.
4. Ekološka žita in izdelki (kaše, zdrob, moka, testenine ...).

5. Sezonska zelenjava.

6. Ekološka jabolka in sezonsko sadje (jagode in drugo jagodičevje).

7. Ekološko mleko in mlečni proizvodi, med, čajne mešanice ...

http://www.fk.uni-mb.si/images/Projekti/EkoGastro/Prirocnik_Eko_gastronomija_10-10-2017.pdf

2.2 Prednosti ekološki živil

Predelana ekološka živila v primerjavi s konvencionalnimi ne vsebujejo:

- umetnih sladil,
- stabilizatorjev,
- konzervansov,
- glutaminatov in drugih ojačevalcev okusa,
- barvil,
- umetnih arom,
- hidrogeniranih maščob,
- gensko spremenjenih (GS) sestavin (ni npr. GS-lecitina, sladkorjev iz GS-koruze, olj iz GS-rastlin ...),
- sestavin, pridelanih s pomočjo gensko spremenjenih organizmov (različne GS-kulture, sirila, encimi ...),
- ostankov pesticidov (oz. so prisotne le sledi);
- uporabljajo se predelovalni postopki, ki so manj agresivni;
- prepovedano je ionizirajoče sevanje na živilih ali drugi kemični dodatki za podaljšanje roka trajanja v skladišču;
- upošteva se previdnost pri uvajanju novih tehnologij – npr. nanotehnologija v živilsko-pridelovalni industriji.

http://www.fk.uni-mb.si/images/Projekti/EkoGastro/Prirocnik_Eko_gastronomija_10-10-2017.pdf

2.3 Ekološka živila in javna naročila za sukcesivno dobavo živil

V letu 2011 sprejeta Uredba o zelenem javnem naročanju predpisuje v obratih javne prehrane (javni zavodi) obvezno naročanje vsaj 5 % ekoloških živil (vključno z živilami iz preusmerjanja v ekološko kmetijstvo) oziroma 10 % od leta 2014 naprej, nova uredba (Ur. l. RS 51/2017) pa predvideva postopni dvig na 15 %, kar bo začelo veljati 1. 1. 2024, po končanem prehodnem obdobju.

http://www.fk.uni-mb.si/images/Projekti/EkoGastro/Prirocnik_Eko_gastronomija_10-10-2017.pdf

Vse od šolskega leta 2013/14 na OŠ Vojnik sledimo spremembi Zakona o javnem naročanju, ki javnim zavodom dovoljuje, da del lokalne hrane od izbranega ponudnika kupijo brez razpisa. To pomeni, da lahko sklenemo pogodbo tudi z okoliškim kmetom. Na tak način lahko naročimo do 20 % živil iz razpisa, naročilo pa ne sme biti višje od 80 tisoč evrov. Med tako naročenimi in dostavljenimi živilami v našo šolsko kuhinjo je iz leta v leto več tudi ekoloških živil.

2.4 Označevanje ekoloških živil

Kmetijske pridelke oziroma živila, ki se tržijo v Sloveniji, se mora označevati z enotno označbo ekološki in to le potem, ko je bil za kmetijski pridelek oziroma živilo izdan certifikat v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil, Uredbo 834/2007/ES in Uredbo 889/2008/ES.

Poleg označbe *ekološki* se lahko uporabljajo tudi okrajšave kot sta *bio* in *eko*.

Pri označevanju kmetijskih pridelkov oziroma živil je obvezna tudi uporaba evropskega logotipa.

Kmetijski pridelki oz. živila so lahko označeni še dodatno z nacionalnim zaščitnim znakom v skladu s predpisom o zaščitnem znaku za označevanje kmetijskih pridelkov oziroma živil.

Poleg te uradne označbe, zaščitnega znaka in evropskega logotipa so lahko kmetijski pridelki in živila označeni tudi z dodatnimi blagovnimi znamkami, kot na primer: *Biodar*, *Demeter* in tako dalje.

ekološki

<https://www.gov.si teme/ekoloska-pridelava/>

3 EKSPERIMENTALNI DEL

3.1 Spremljanje jedilnikov vrtcev in osnovnih šol

Podatke o tem, kolikokrat so bila na jedilnike vključena živila ekološkega izvora, smo pridobili z rednim tedenskim pregledovanjem jedilnikov, ki so bili objavljeni na spletni strani posameznega vrtca oziroma osnovne šole. Tekom celega leta 2019 smo spremljali jedilnike vrtcev, od januarja do junija in od septembra do decembra 2019 pa jedilnike osnovnih šol. Pri raziskovanju smo se omejili na področje savinjske regije, kamor sodi tudi naša šola.

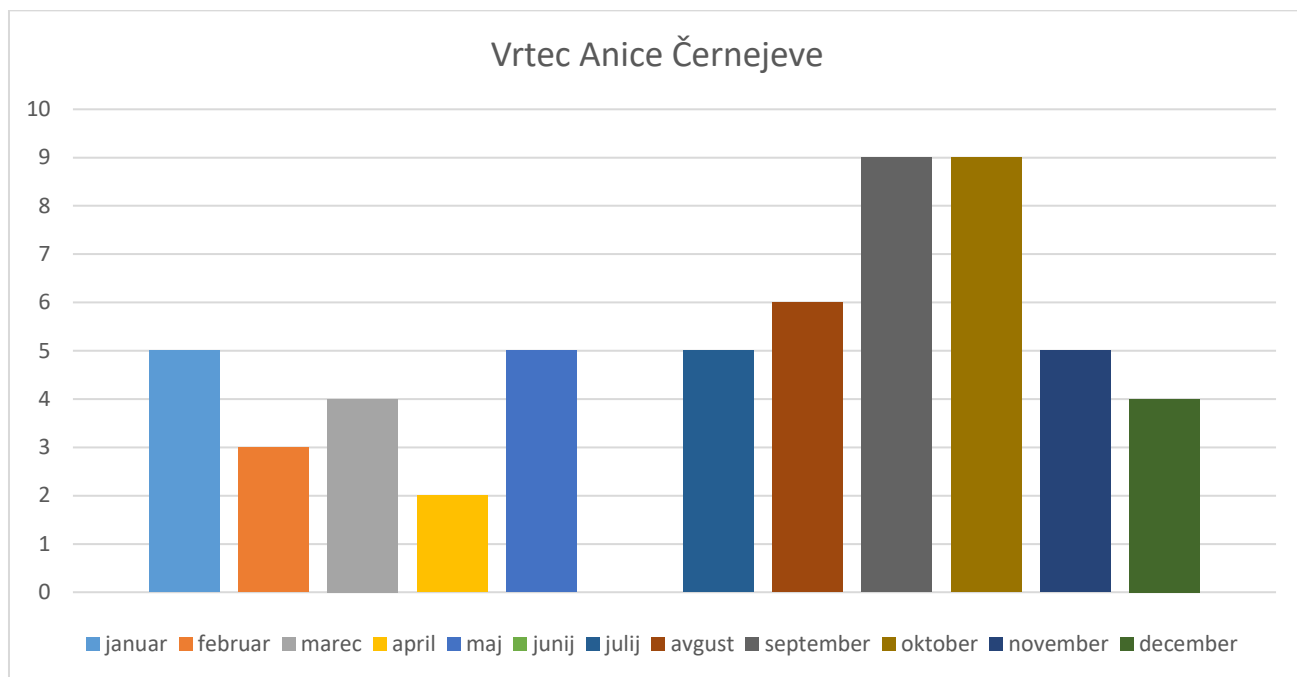
Spremljali smo 7 vrtcev: Vrtec Anice Černejeve, Vrtec Tončke Čečeve, Vrtec Zarja, Vrtec Danijelov Levček, ki delujejo v Celju in okolici, ter Vrtec Mavrica Vojnik, Vrtec Laško in žalske vrtce.

Osnovnih šol pa je bilo 22: Osnovna šola Vojnik, I. osnovna šola Celje, II. osnovna šola Celje, III. osnovna šola Celje, IV. osnovna šola Celje, Osnovna šola Hudinja, Osnovna šola Frana Roša, Osnovna šola Ljubecna, Osnovna šola Frana Kranjca, Osnovna šola Lava, Osnovna šola Glazija, Osnovna šola Primoža Trubarja Laško, Osnovna šola Nazarje, Osnovna šola Braslovče, Osnovna šola Rečica ob Savinji, Osnovna šola Vransko - Tabor, Osnovna šola Blaža Arnič Luče, Osnovna šola Petrovče, Osnovna šola Griže, I. osnovna šola Žalec, II. osnovna šola Žalec, Osnovna šola Šempeter. Za zadnjih pet omenjenih šol vodijo šolsko prehrano oz. sestavljajo jedilnike v podjetju za šolske storitvene dejavnosti, zato smo njihove jedilnike združili pod osnovne šole v občini Žalec.

Beležili smo pojavljanje ekoloških živil pri zajtrku, malici in kosilu.

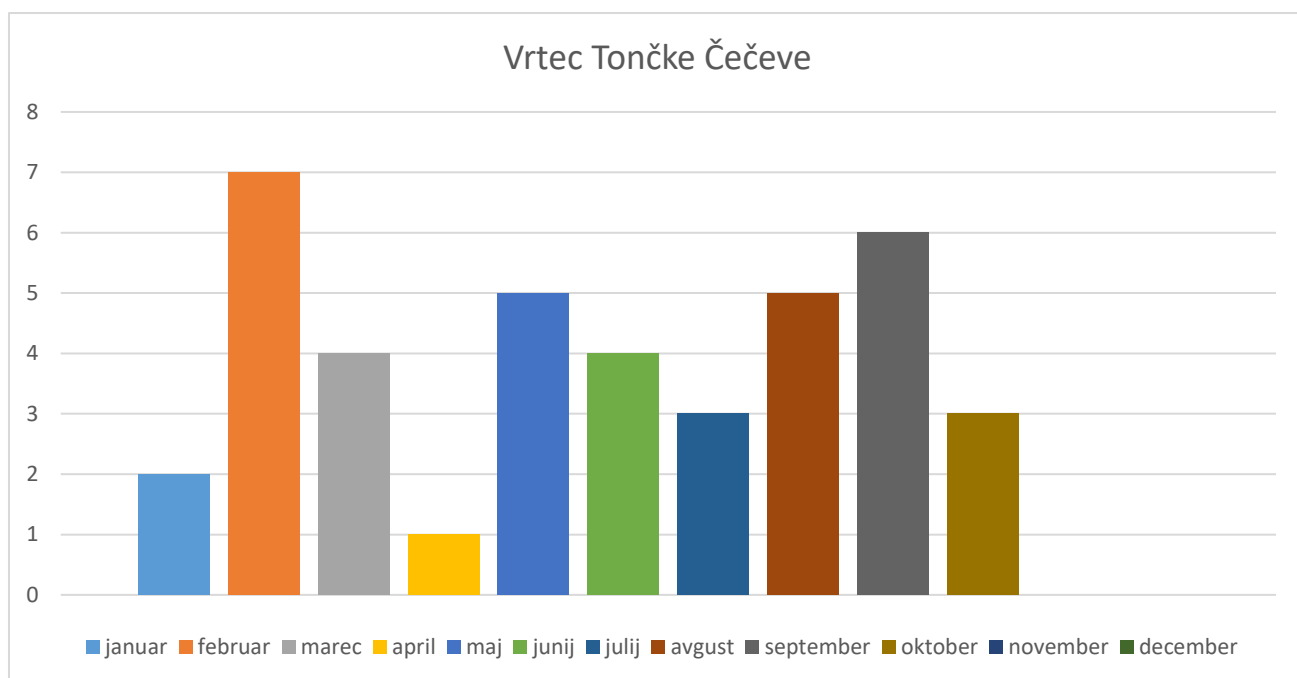
Vse podatke o cenah ekoloških živil smo pridobili iz dokumentacije Javnega naročila za sukcesivno dobavo živil za obdobje 2019–2023 Osnovne šole Vojnik in iz izdanih računov za ekološka živila, ki so jih naši šoli dostavili lokalni dobavitelji.

3.2 Ekološka živila na jedilnikih posameznih vrtcev

Graf 1: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – Vrtec Anice Černejeve

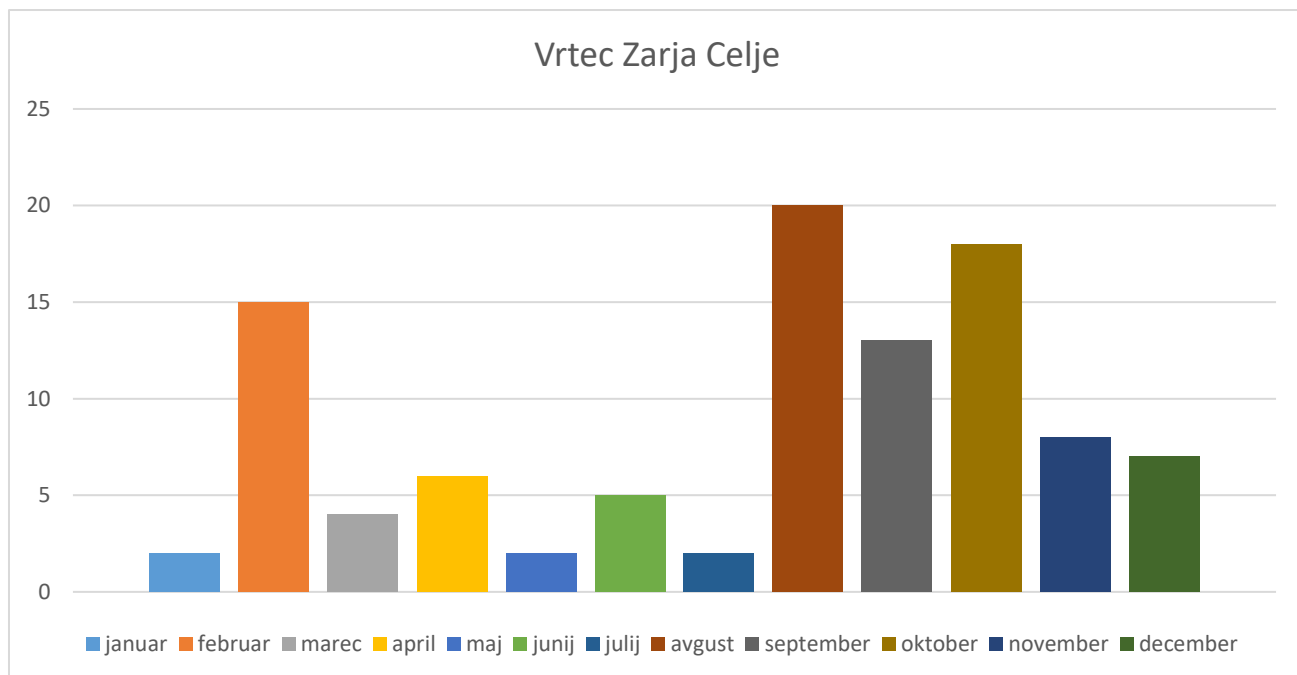
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	goveja hrenovka, govedina, teletina, telečja hrenovka, mleto govedina
Mleko in mlečni izdelki	mleko, skuta
Kruh in pekovski izdelki	ječmenov mešani kruh
Sadje	grozdje
Zelenjava	zelje, radič, fižol
Ostala živila	zeliščni čaj, rižev napitek, ribezov sok, jagodna marmelada

Graf 2: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – Vrtec Tončke Čečeve

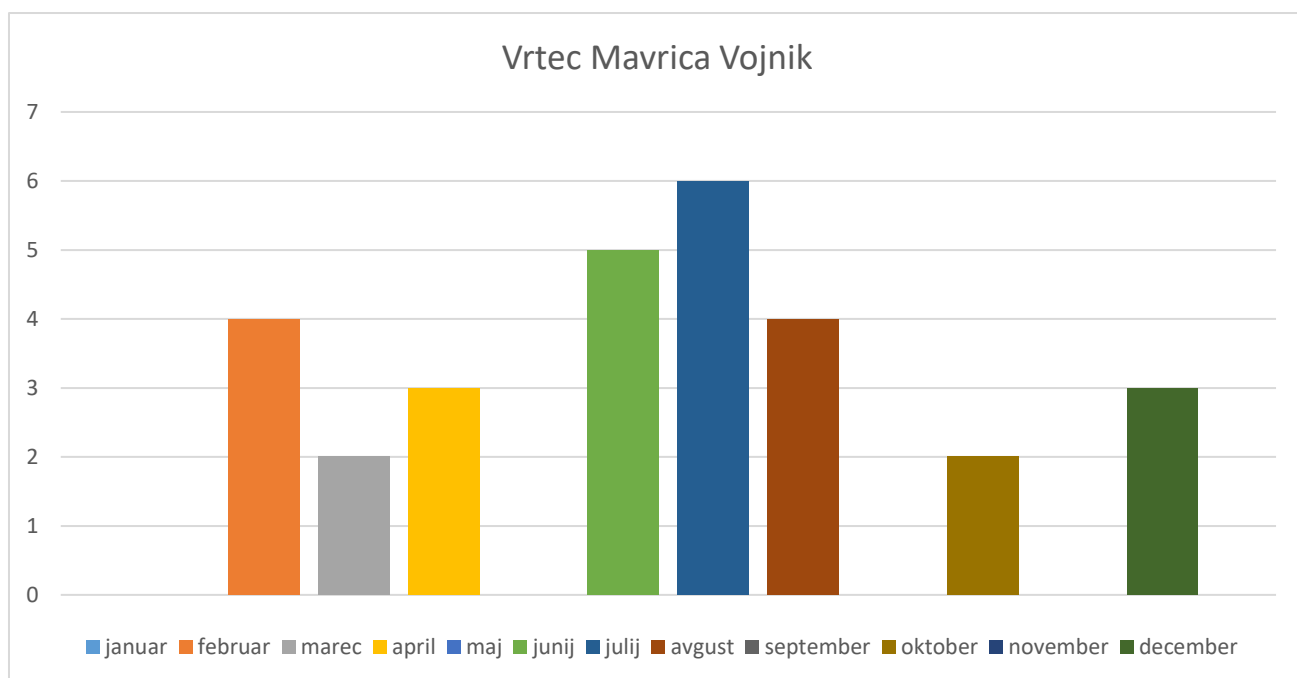
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	/
Mleko in mlečni izdelki	sadni kefir
Kruh in pekovski izdelki	pšenični črni kruh, ovseni mešani kruh s korenčkom, rženi kruh, koruzni mešani kruh, pšenični polbeli kruh, koruzni kruh s sezamom, koruzni kruh s korenčkom, ječmenov mešani kruh, polnovredni pšenični kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	/

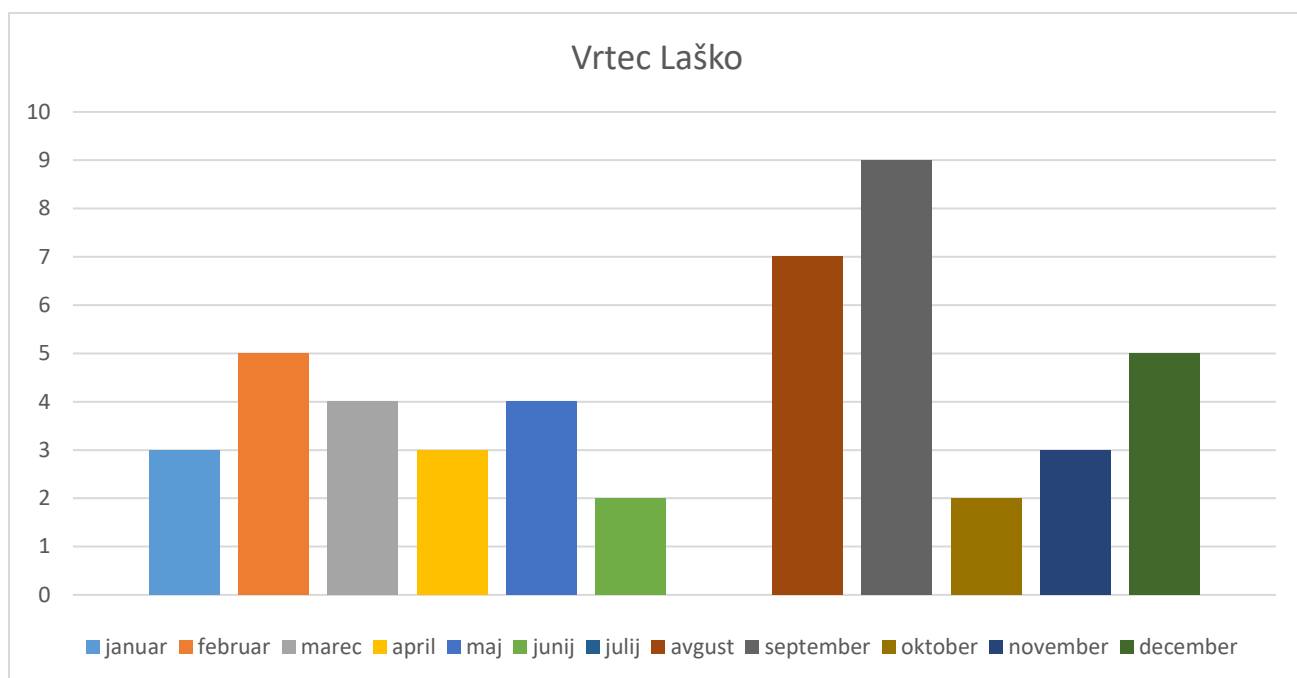
Graf 3: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – Vrtec Zarja

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	govedina, teletina, telečja hrenovka, piščančje meso
Mleko in mlečni izdelki	mleko, navadni jogurt, sadni kefir, maslo, sir
Kruh in pekovski izdelki	domači kruh, temni kruh, črni domači kruh, ajdov kruh, ovseni kruh
Sadje	jabolko, rozine, slive
Zelenjava	bučke, radič, paradižnik, krompir, zelje, zelena solata
Ostala živila	med, testenine, kosmiči

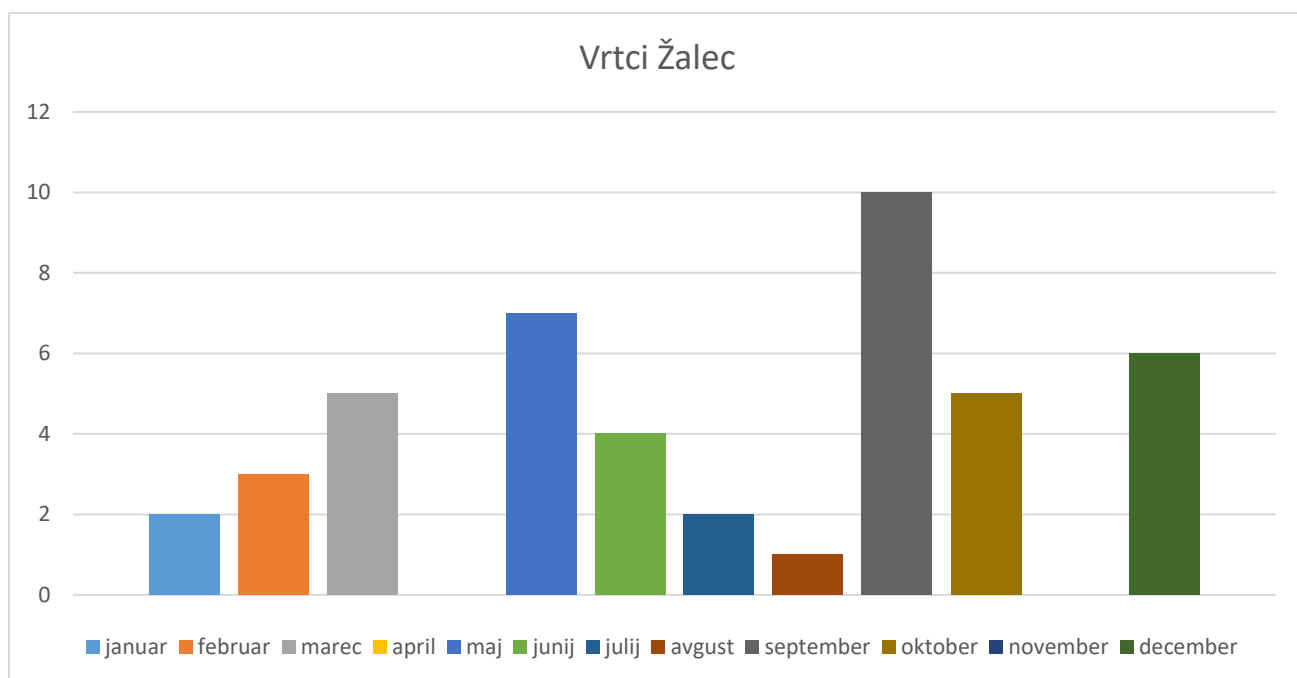
Graf 4: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – Vrtec Mavrica Vojnik

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	telečje hrenovke
Mleko in mlečni izdelki	mleko
Kruh in pekovski izdelki	polbeli kruh, koruzni kruh
Sadje	jabolka
Zelenjava	kisla repa, korenček
Ostala živila	zeliščni čaj, jabolčni sok

Graf 5: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – Vrtec Laško

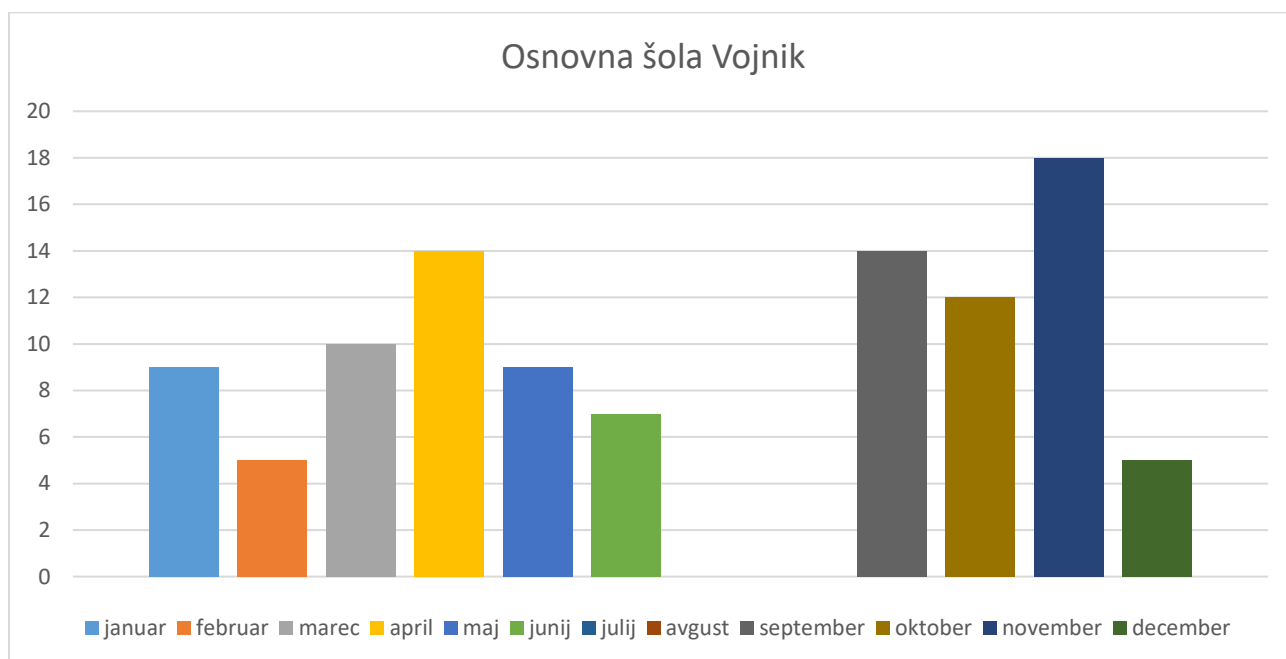
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	goveje meso, teletina, govedina
Mleko in mlečni izdelki	/
Kruh in pekovski izdelki	ajdov kruh, beli kruh, ovseni kruh, pirin kruh
Sadje	/
Zelenjava	zelena solata
Ostala živila	/

Graf 6: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik – vrtci Žalec

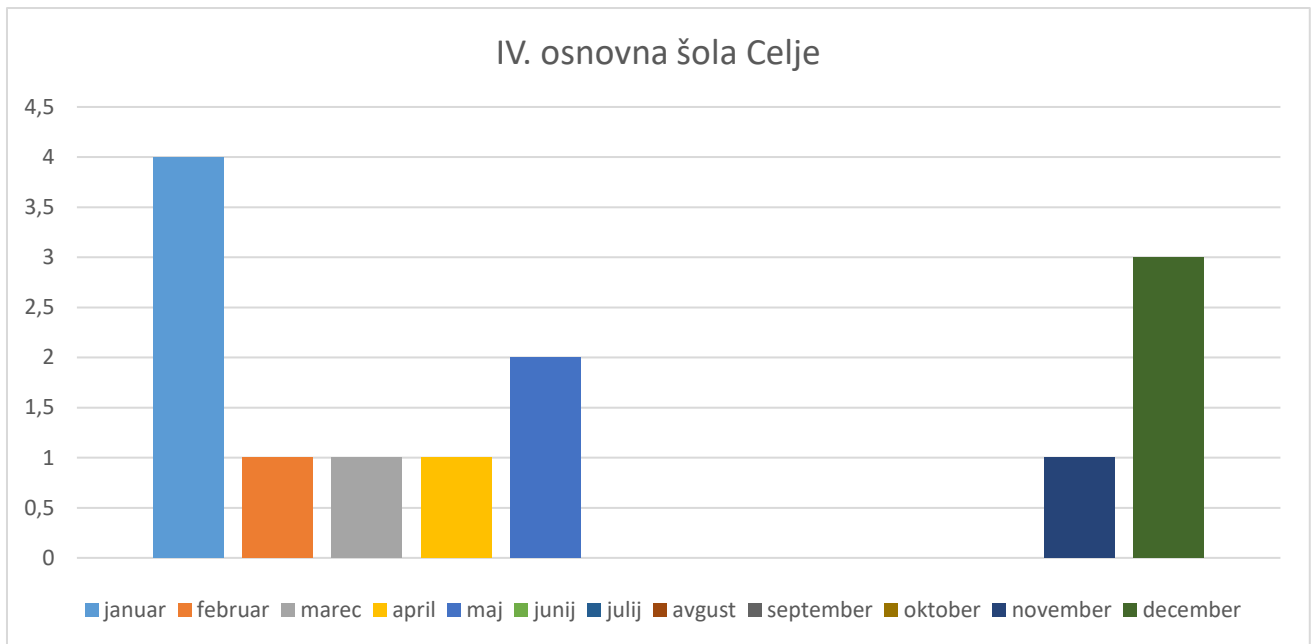
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	teletina, telečja hrenovka, goveja hrenovka
Mleko in mlečni izdelki	kefir, kislo mleko
Kruh in pekovski izdelki	kruh s korenjem, koruzno pecivo, borovničev mafin, bučkin kruh, ajdov kruh, ječmenov kruh z makom
Sadje	grozdje, maline, banana
Zelenjava	korenček
Ostala živila	/

3.3 Ekološka živila na jedilnikih posameznih osnovnih šol

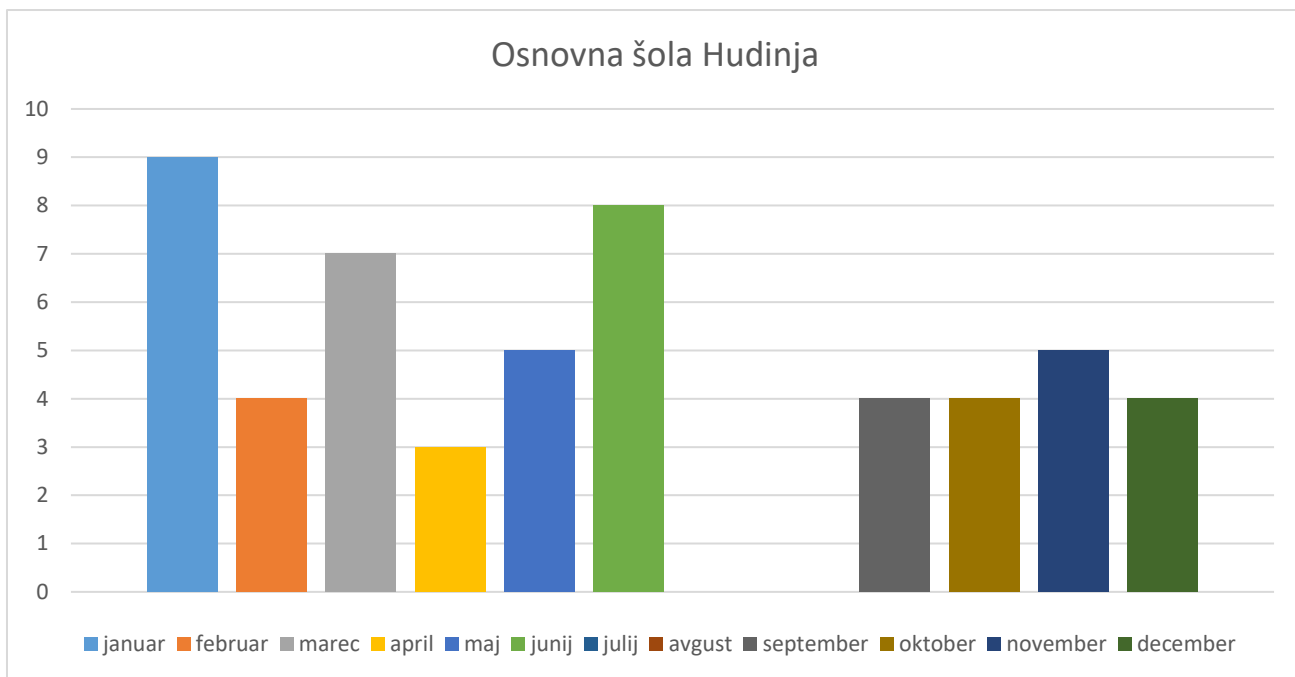
Graf 7: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Vojnik

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	telečja hrenovka, govedina, teletina
Mleko in mlečni izdelki	breskov kefir, maslo, kozji jogurt
Kruh in pekovski izdelki	koruzna štručka s sezamom, šolsko pecivo z makom, šolsko pecivo s koščki čokolade, ječmenov mešani kruh, beli kruh s krompirjem, pirin mešani kruh, polbeli kruh, piškoti s kakavom, ječmenovo pecivo s sezamom, piškoti s temno čokolado, proseni mešani kruh
Sadje	jabolko, jagode, kaki
Zelenjava	kisla repa, por, koleraba, sveža paprika, hokaido buča, redkvica, korenček, pastinak
Ostala živila	jabolčni sok, zeliščni čaj, vegetarijanski namaz

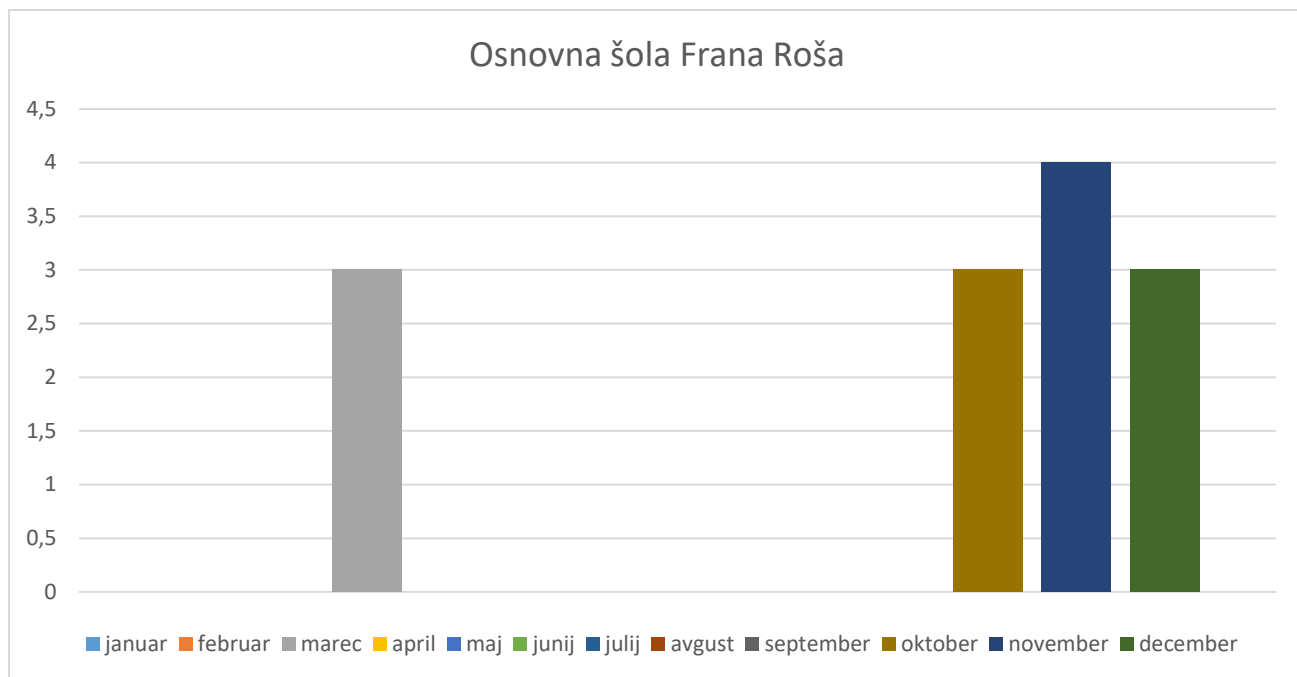
Graf 8: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik IV. osnovne šole Celje

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	govedina
Mleko in mlečni izdelki	vaniljevo mleko, sadni jogurt
Kruh in pekovski izdelki	/
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	med

Graf 9: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Hudinja

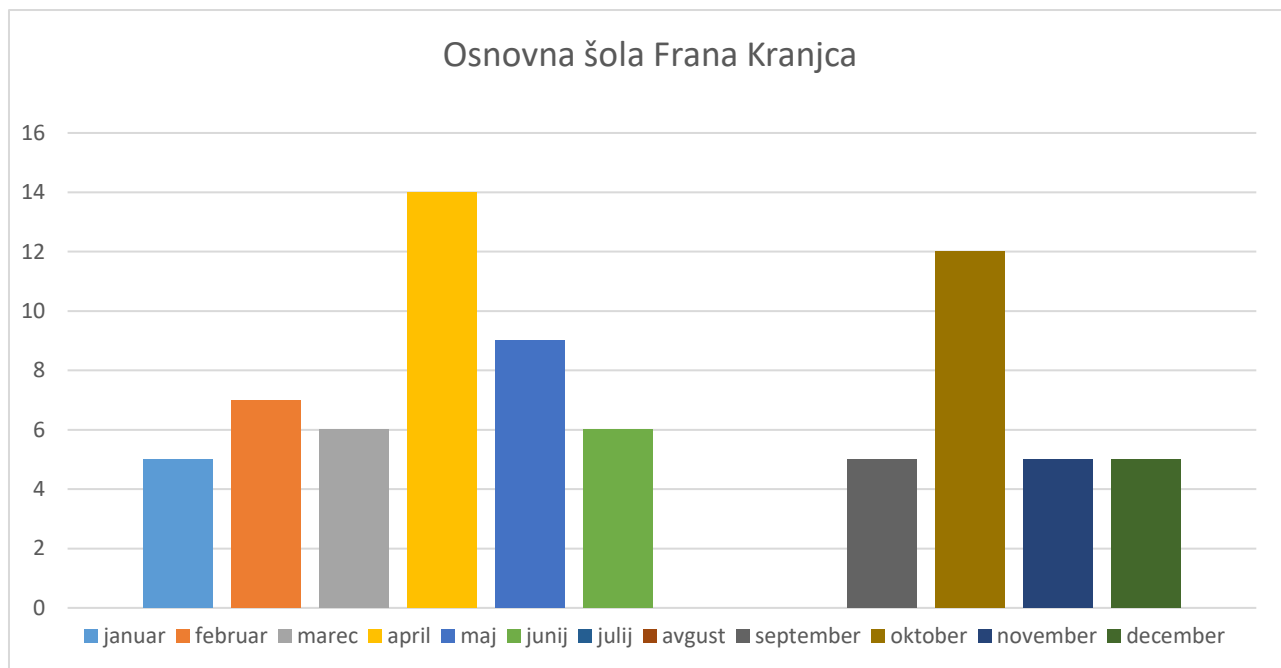
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	piščančja pašteta
Mleko in mlečni izdelki	navadni jogurt, maslo, vaniljev jogurt, sadni jogurt, sadni kefir, sirni namaz
Kruh in pekovski izdelki	koruzni kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	domači sadni sok, marmelada

Graf 10: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Frana Roša

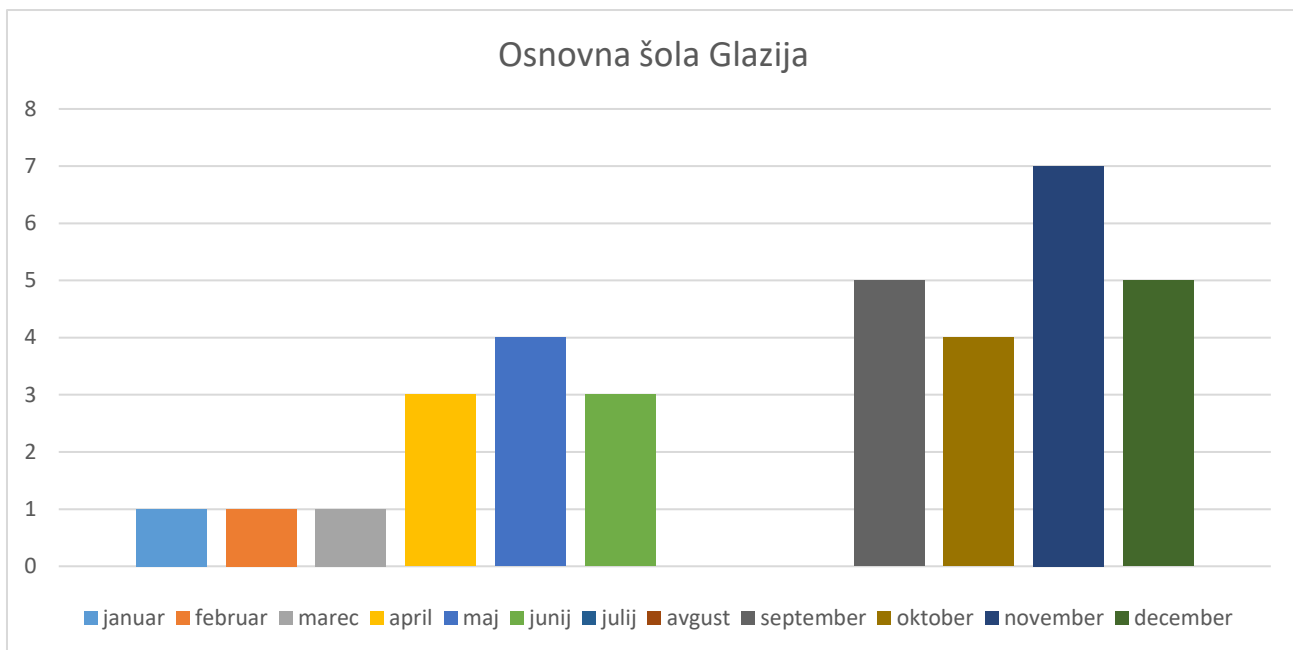
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	telečja hrenovka, govedina
Mleko in mlečni izdelki	skutin namaz, maslo, jogurt
Kruh in pekovski izdelki	koruzni kruh
Sadje	jabolka
Zelenjava	kislo zelje, solata, kislata repa
Ostala živila	/

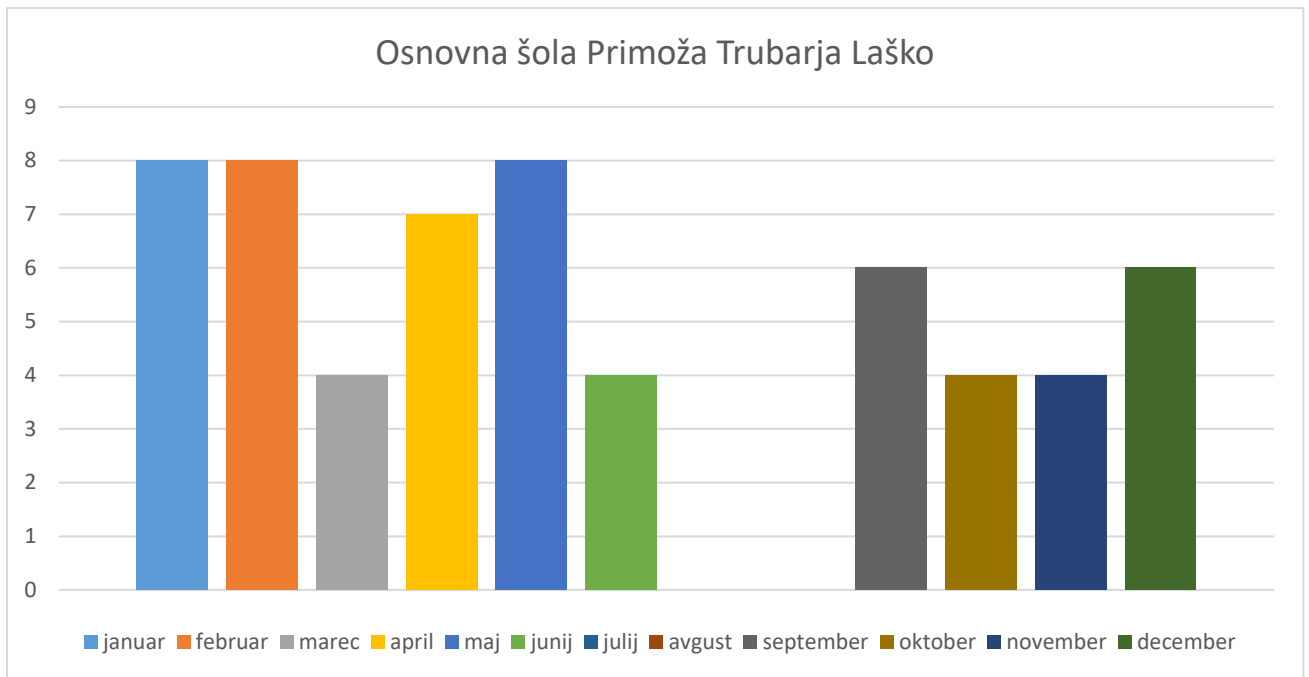
Graf 11: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Frana Kranjca

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	hrenovka, teletina, govedina, piščančji file
Mleko in mlečni izdelki	sadni kefir
Kruh in pekovski izdelki	ovseni kruh, pirin kruh,
Sadje	jabolka, jagode
Zelenjava	paprika, zelena solata, korenček, rdeča pesa, kisle kumarice, radič, črna redkev, hokaido buča
Ostala živila	prosena kaša, borovničev sok, lešnikov namaz, oves, pira, koruzni zdrob, ješprenj

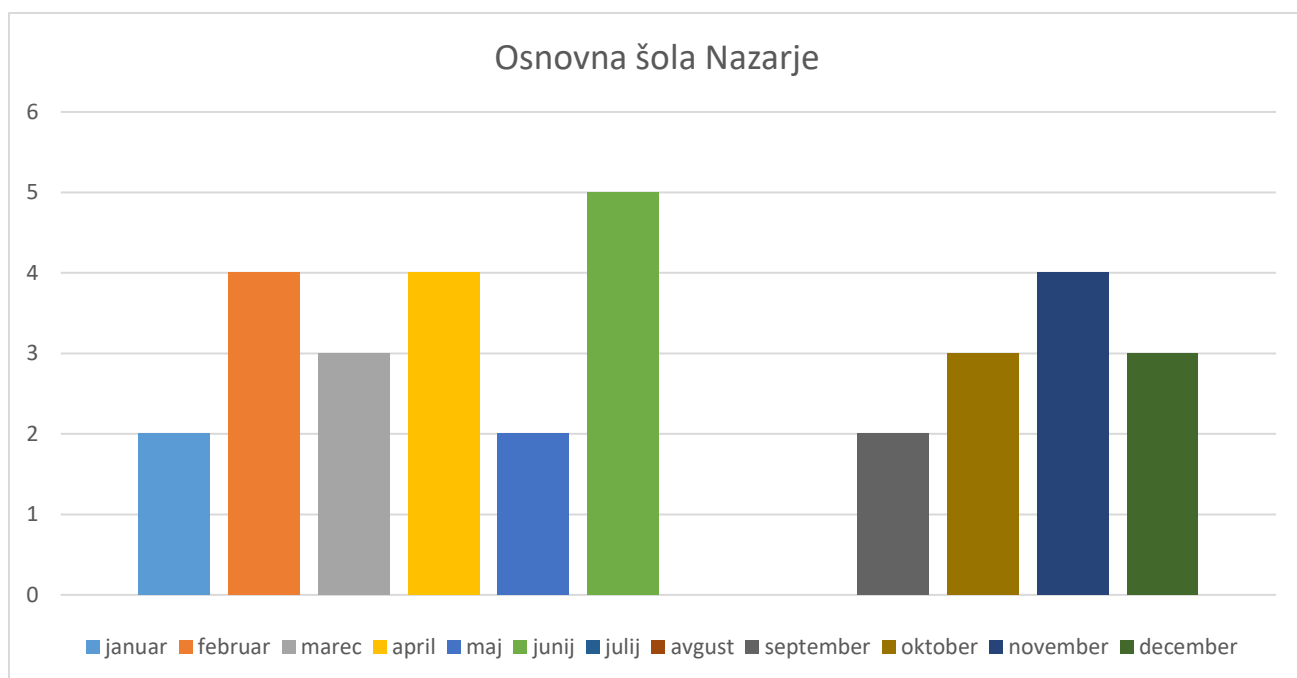
Graf 12: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Glazija

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	teletina, govedina
Mleko in mlečni izdelki	mleko
Kruh in pekovski izdelki	koruzni kruh, pirin kruh, polbeli kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	pirin zdrob, ovseni kosmiči

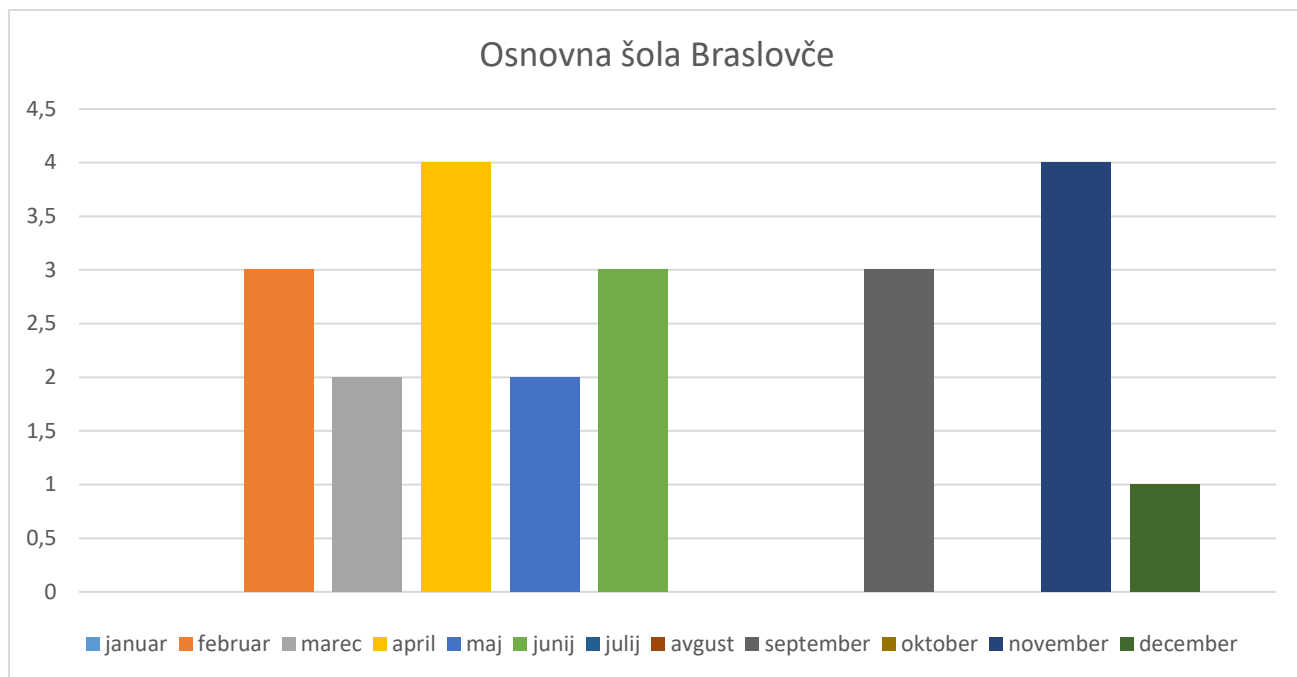
Graf 13: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	govedina
Mleko in mlečni izdelki	mleko, tekoči jogurt
Kruh in pekovski izdelki	polbela bombetka, koruzni kruh, pirin kruh, štručka, beli kruh
Sadje	/
Zelenjava	kisla repa, rdeča pesa, zelena solata
Ostala živila	breskova marmelada, borovničeva marmelada, jabolčni sok

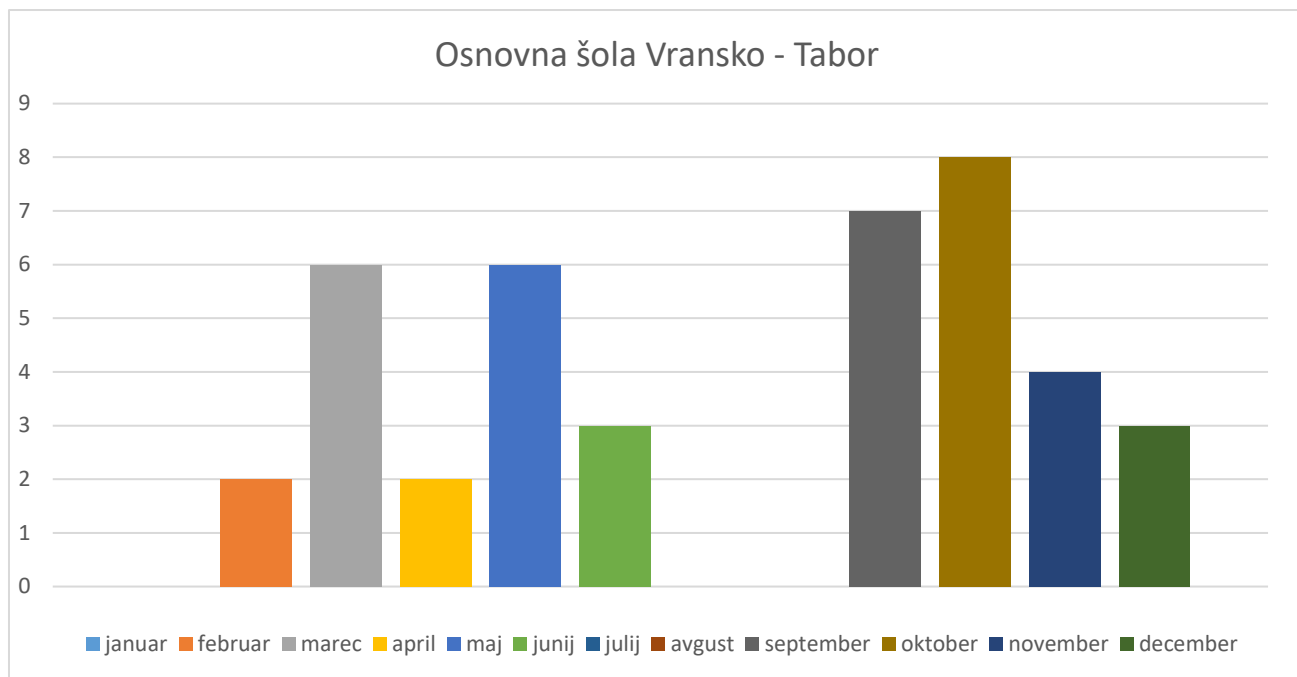
Graf 14: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Nazarje

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	govedina
Mleko in mlečni izdelki	/
Kruh in pekovski izdelki	pirin kruh, črni kruh, ovseni kruh, beli kruh, polbeli kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	jabolčni sok, testenine

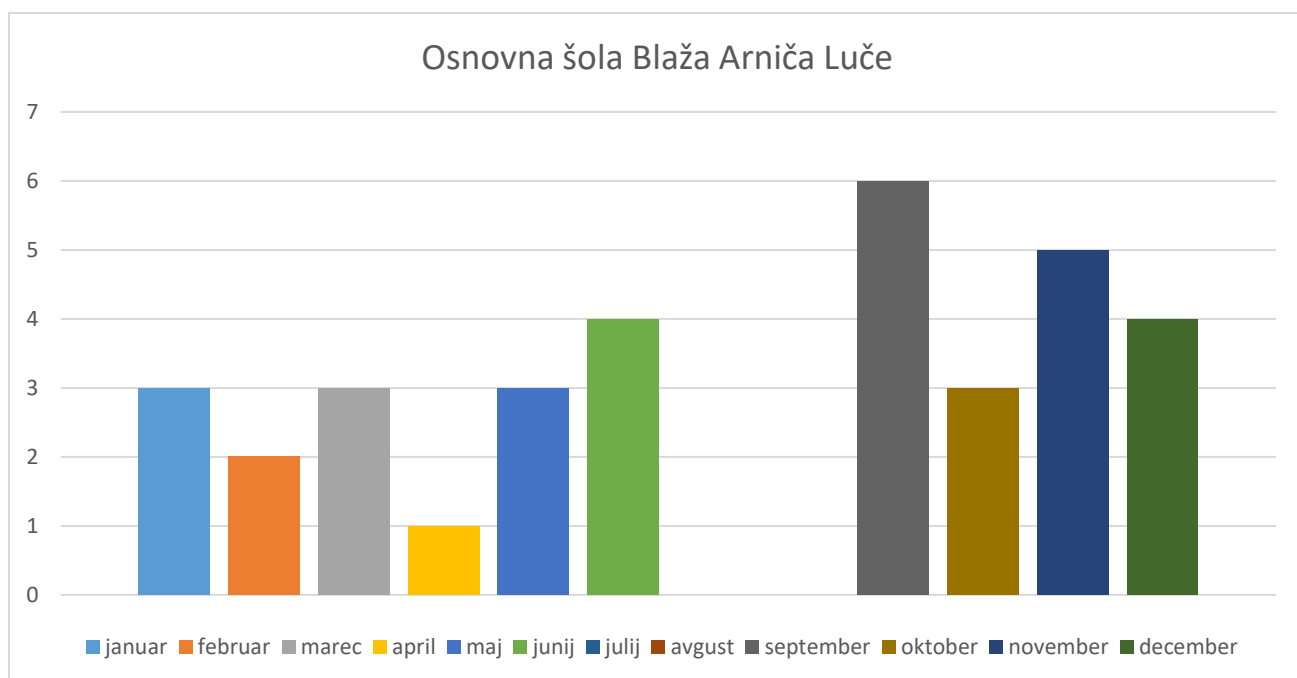
Graf 15: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Braslovče

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	/
Mleko in mlečni izdelki	mleko
Kruh in pekovski izdelki	/
Sadje	/
Zelenjava	rdeča pesa
Ostala živila	sadna kašica

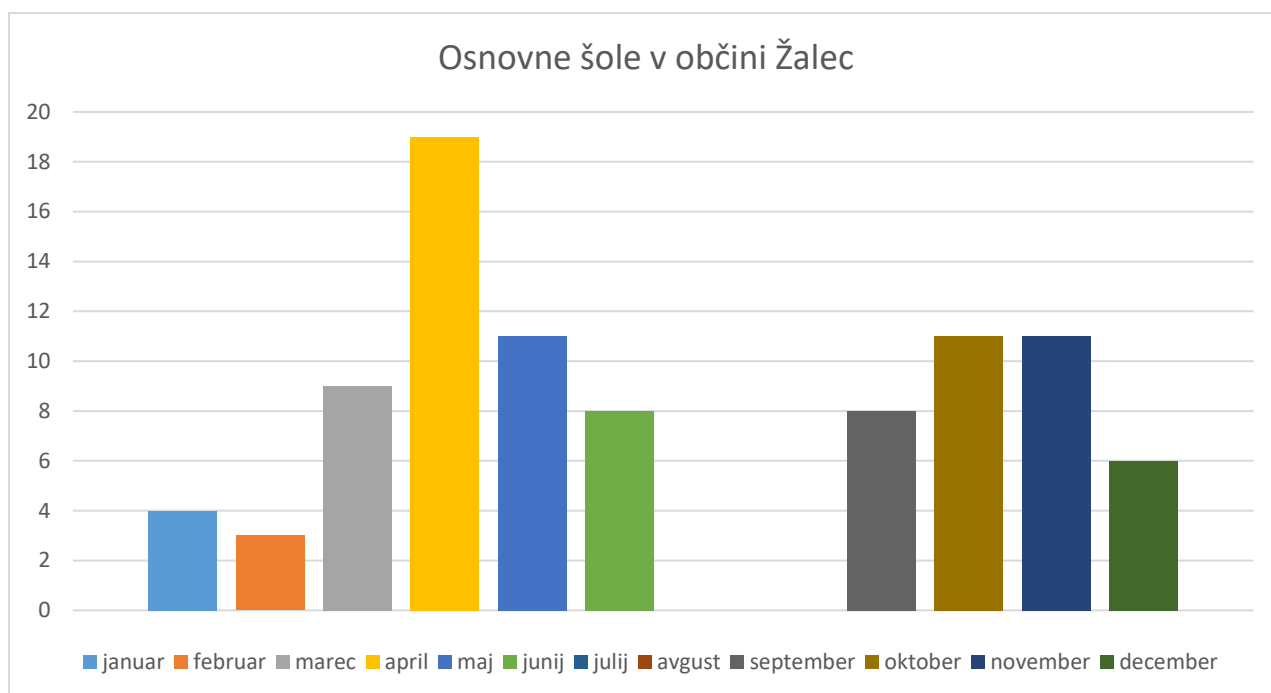
Graf 16: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Vransko - Tabor

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	/
Mleko in mlečni izdelki	maslo, sadni kefir
Kruh in pekovski izdelki	buhtelj, pirin kruh, beli kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	marmelada, sadni sok, rezanci, testenine

Graf 17: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik Osnovne šole Blaža Arniča Luče

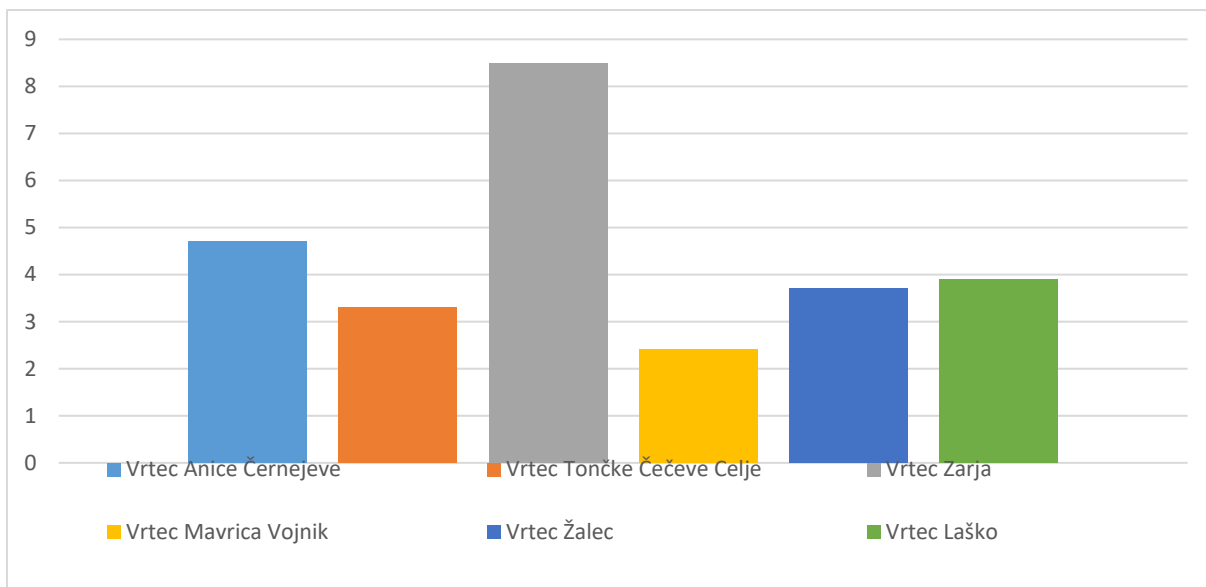
Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	/
Mleko in mlečni izdelki	jogurt, kefir
Kruh in pekovski izdelki	pletenica s sezamom, žemlja, polbeli kruh
Sadje	/
Zelenjava	/
Ostala živila	marmelada, med, zeliščni čaj

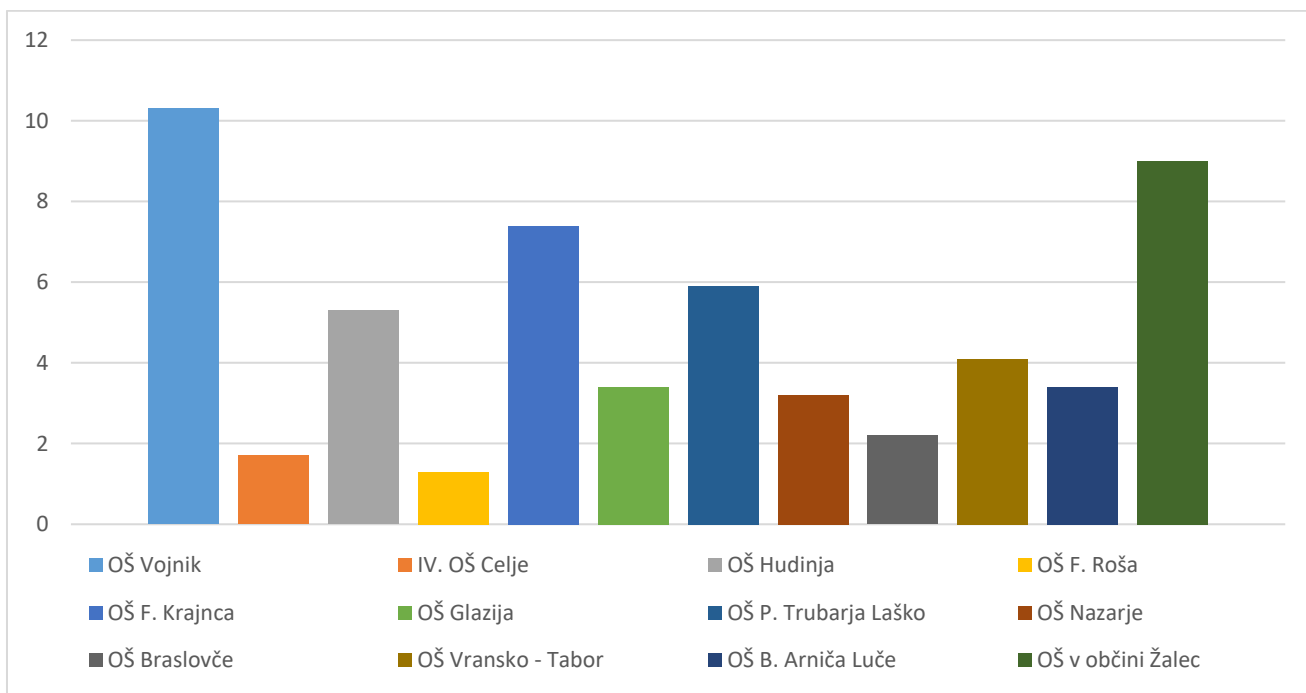
Graf 18: Pogostost vključevanja ekoloških živil na jedilnik osnovnih šol v občini Žalec

Kategorije živil in ponujena ekološka živila	
Meso in mesni izdelki	govedina, goveje mleto meso, piščančja hrenovka, junčja pašteta, telečja hrenovka.
Mleko in mlečni izdelki	mleko, sadni jogurt.
Kruh in pekovski izdelki	ajdov kruh, kruh s krompirjem, kamutova bombeta, ovseni kruh, koruzna žemlja, pirina kajzerica, rženi kruh, polbeli kruh, proseni mešani kruh, pirin kruh, koruzno mešano pecivo, buhtelj z marmelado, pirina bombeta, beli kruh, koruzni mešani kruh, buhtelj z rožičevim nadevom, ovsena bombeta, črna štručka z makom.
Sadje	jabolko
Zelenjava	kalčki, vložene kumarice
Ostala živila	pšenični zdrob, jabolčni sok, jabolčni kis, zeliščni čaj, med

Graf 19: Povprečje mesečnega vključevanja ekoloških živil na jedilnik vrta v letu 2019

Graf 20: Povprečje mesečnega vključevanja ekoloških živil na jedilnik osnovne šole v letu 2019

Od 7 vrtcev in 22 osnovnih šol savinjske regije smo z grafi prikazali podatke za 6 vrtcev in 12 osnovnih šol. Za 5 osnovnih šol, za katere jedilnike sestavljajo v podjetju za šolske storitvene dejavnosti, smo prikazali v grafu Osnovne šole v občini Žalec.

Iz povprečja mesečnega vključevanja ekoloških živil na jedilnik pri vrtcih izstopa Vrtec Zarja (8,5-krat), sledijo mu Vrtec Anice Černejeve (4,7-krat), Vrtec Laško (3,9-krat) in Vrtec Žalec (3,7-krat).

Iz povprečja pri osnovnih šolah pa izstopata Osnovna šola Vojnik (10,3-krat) in šole v občini Žalec (9-krat), sledijo jima Osnovna šola Frana Krajnca (7,4-krat), Osnovna Primoža Trubarja Laško (5,9-krat) in Osnovna šola Hudinja (5,3-krat). Vse ostale osnovne šole so učencem ponudile različna ekološka živila manj kot 5-krat mesečno.

Izmed vseh ekoloških živil so pri obrokih otrokom v vrtcih in osnovnih šolah največkrat ponudili različne vrste ekološkega kruha: ajdov, ovseni, pirin, mešani proseni in koruzni kruh ter koruzni kruh z dodatkom korenčka. Pri mesu in izdelkih so se največkrat pojavile ekološka teletina, govedina, telečje in goveje hrenovke. Ta živila so bila pri kosilu vključena v jedi, kot so goveja juha in telečji trakci v omaki. Na jedilnikih smo izmed mleka in mlečnih izdelkov zasledili ekološko mleko, navadni in sadni kefir, skuto ter maslo. Pogosteje kot ekološko sadje (jabolka, maline, grozdje) je zastopana zelenjava: korenček, por, čebula, česen, paprika, zelena solata, rdeča pesa, radič, hokaido buče, fižol, kislo zelje in repa.

Med ostalimi ekološkimi živili smo pri zajtrkih, malicah in kosilih zasledili še jabolčni sok in kis, zeliščni čaj, med, različne marmelade, testenine, žita (oves, ječmen, pira) in lešnikov namaz.

Razlike v ponudbi ekoloških živil so opazne tudi med posameznimi meseci. Iz grafov je razvidno, da so v vrtcih, kjer obroke otrokom pripravljajo tekom celega leta, najpogosteje ekološka živila in jedi ponudili v jeseni, izmed mesecev pa nekoliko izstopa september. Priprava obrokov v osnovnih šolah je prekinjena tekom poletja, in sicer zaradi počitnic. Tudi v šolah je september tisti mesec, ki dviguje letno povprečje. Dobra zastopanost ekoloških živil je opazna tudi v oktobru in novembru.

Povprečno so se enkrat do dvakrat mesečno, žal kakšen mesec sploh ne, pojavila ekološka živila na jedilniku Vrtca Danijelov Levček, I. osnovne šole Celje, II. osnovne šole Celje, Osnovne šole Lava, Osnovne šole Ljubecna, Osnovne šole Rečica ob Savinji, zato podatke teh šol nismo predstavili v grafih.

3.4 Primerjava cen konvencionalnih in ekoloških živil na OŠ Vojnik

Tabela 1: Razlika v ceni konvencionalnih in ekoloških živil pri šolski malici na OŠ Vojnik v %

ŽIVILO	KONVENCIONALNO ŽIVILO cena/kg ali liter	EKOLOŠKO ŽIVILO cena/kg ali liter	RAZLIKA V CENI v %
telečja hrenovka	6,02 €	10,45 €	74 %
telečja posebna klobasa	4,05 €	10,40 €	157 %
sadni jogurt	0,84 €	3,84 €	357 %
koruzni kruh	1,48 €	2,59 €	75 %
buhtej (80g)	0,44 €	0,64 €	45 %
jagode	5,20 €	6,00 €	15 %
jabolka topaz	0,60 €	1,30 €	117 %
paprika	0,93 €	1,30 €	40 %
por	0,99 €	3,00 €	203 %
zeliščni čaj	14,51 €	70,00 €	382 %
marelična marmelada (720g)	1,31 €	3,30 €	152 %
POVPREČJE			147 %

Tabela 2: Razlika v ceni konvencionalnih in ekoloških živil pri kosilu na OŠ Vojnik v %

ŽIVILO	KONVENCIONALNO ŽIVILO cena/kg ali liter	EKOLOŠKO ŽIVILO cena/kg ali liter	RAZLIKA V CENI v %
teletina	10,18 €	15,13 €	49 %
govedina	4,71 €	11,50 €	144 %
kisla repa	0,82 €	2,73 €	233 %
bučke	1,20 €	2,00 €	67 %
čebula	1,05 €	2,00 €	90 %
koleraba	1,15 €	2,00 €	58 %
česen	4,38 €	9,00 €	105 %
fižol češnjevec	5,40 €	9,85 €	82 %
POVPREČJE			103,5 %

V tabelah smo prikazali nekaj konvencionalnih in ekoloških živil, ki smo jih učencem Osnovne šole Vojnik ponudili pri šolski malici oziroma kosilu. Primerjava cen na kilogram ali liter živila jasno pokaže, da so ekološko pridelana živila od konvencionalnih dražja. Pri izbranih oz. prikazanih živilih znaša povprečje 103,5 % (pri kosilu) in kar 147 % (pri malici).

3.5 Cene ekoloških živil na obrok in delež stroška ekoloških živil glede na ceno obroka na OŠ Vojnik

Tabela 3: Delež stroška ekološkega živila v ceni šolske malice v %

EKOLOŠKO ŽIVILO	CENA EKO ŽIVILA/OBROK	DELEŽ STROŠKA ZA EKO ŽIVILO glede na ceno obroka v %
telečja posebna klobasa	0.59 €	73 %
telečja hrenovka	0.99 €	124 %
ječmenovo mešano pecivo	0,49 €	61 %
ovseni mešani šolski kruh	0,27 €	34 %
jagode	0.76 €	95 %
jabolka topaz	0.20 €	25 %
redkvica	0.20 €	25 %
paprika	0.13 €	16 %
por	0.17 €	21 %
jagodna marmelada	0.18 €	22 %
granola kokos	0.53 €	66 %
zeliščni čaj	0.04 €	5 %
POVPREČJE		47 %

Tabela 4: Delež stroška ekološkega živila v ceni kosila v %

EKOLOŠKO ŽIVILO	CENA EKO ŽIVILA/OBROK	DELEŽ STROŠKA ZA EKO ŽIVILO glede na ceno obroka v %
teletina – stegno	1.32 €	53 %
bučke	0.06 €	2,4 %
čebula	0.04 €	1,7 %
koleraba	0.06 €	2,4 %
pastinak	0.05 €	2 %
kisla repa	0.36 €	14 %
por	0.15 €	6 %
hokaido buča	0.08 €	3,2 %
fižol v zrnju	0.18 €	7 %
koleraba	0.05 €	2 %
česen	0.07 €	2,8 %
korenje	0.11 €	4,4 %
POVPREČJE		9 %

Iz podatkov, ki prikazujejo strošek ekoloških živil na obrok šolske malice oziroma kosila ter delež stroška teh živil v ceni obroka, lahko razberemo, da je ta pri malici povprečno 47 %, pri kosilu pa 9 %. Očitna razlika nastane zaradi razlike v ceni obeh obrokov, cena šolske malice je 0,80 €, cena kosila za učence od 5. do 9. razreda pa 2,50 €.

4 RAZPRAVA

Tisto, kar pojemo, je izjemnega pomena za ohranjanje našega zdravja, daje moč in energijo, vpliva na rast ter vsakdanje sposobnosti delovanja možganov, zato je pomembno, katera živila uvrstimo na jedilnik in kakšnega izvora so. O prednostih ekoloških živil zato ne velja izgubljati besed, ko gre za zdravje najbolj občutljivih populacij, kamor sodijo predšolski in šolski otroci.

Iz spremljanja, katera ekološka živila in kako pogosto jih vrtci ter osnovne šole savinjske regije ponudijo otrokom, lahko v svoji raziskovalni nalogi izpeljemo določene ugotovitve.

Pri prvi hipotezi smo predvidevali, da ekološka živila v vrtcih na jedilnik vključujejo pogosteje kot osnovne šole. Hipotezo lahko potrdimo, saj je mesečno povprečje vključevanja teh živil v letu 2019 v vrtcih 4,4-krat, pri osnovnih šolah pa 4-krat. Večje razlike smo opazili pri osnovnih šolah. Med njimi so takšne, kjer so ekološka živila na jedilniku le enkrat do dvakrat mesečno.

Druga hipoteza je zajemala kategorije živil. Naše predvidevanje, da bodo vrtci in osnovne šole največkrat od ekoloških živil ponudili različne vrste kruha, od mesa govedino, od sadja jabolka in od zelenjave korenček, je bilo pravilno. Pozitivno nas je presenetil nabor ekološke zelenjave. Tudi drugo hipotezo smo tako potrdili.

S tretjo hipotezo smo želeli preveriti, ali se ekološka živila pojavljajo pri vseh obrokih (zajtrk, malica, kosilo) in v katerih mesecih bodo vključena največkrat. Zaradi sezone sadja in zelenjave smo predvidevali, da bo to obdobje med septembrom in novembrom. Velika večina vseh vrtcev in osnovnih šol savinjske regije ponuja otrokom omenjena živila pri vseh obrokih. Čeprav vrtci obroke pripravljajo tekom celega leta, izmed mesecev izstopa september, enako je v povprečju pri šolah. Nad povprečjem sta tudi mesec oktober in november. Tretja hipoteza je potrjena.

Kako je s cenami ekoloških živil v primerjavi s konvencionalnimi, ki predstavljajo večino živil na jedilnikih, smo raziskovali pri četrti hipotezi. Predvidevali smo, da bodo ekološka dražja za 50 do 100 %. Za preverjanje te hipoteze smo izbrani nekaj konvencionalnih in ekoloških živil, ki smo jih učencem Osnovne šole Vojnik ponudili pri šolski malici oziroma kosilu. Primerjava cen na kilogram ali liter živila nam je pokazala, da so ekološko pridelana živila dražja. 103,5 % v povprečju so bila ta dražja pri kosilu, kar za 147 % dražja od konvencionalnih pa pri malici. Četrta hipoteza tako ni bila potrjena.

Peta hipoteza je zajela strošek ekološkega živila v ceni obroka šolske malice ali kosila. Predvidevanje, da bo to od 10 do 50 %, je bilo pravilno. Pri malici je ta strošek povprečno 47 %,

pri kosilu pa 9 %. Ugotovljena razlika med obrokom nastane zaradi razlike v ceni šolske malice, ki znaša 0,80 €, in kosila, ki je za učence od 5. do 9. razreda 2,50€.

5 ZAKLJUČEK

Preveriti in potrditi, da otrokom vrtcev in osnovnih šol savinjske regije ponujajo ekološka živila in jedi pri različnih obrokih, je bil izziv, ki smo si ga postavili na začetku svoje raziskovalne poti.

Lotili smo se ga z veliko vneme in od januarja do decembra 2019 spremljali jedilnike. Beležili smo, katero ekološko živilo se je pojavilo na jedilniku, v katero jed je bilo vključeno ter pri katerem obroku.

Ugotovili smo, da so v rahli prednosti pred osnovnimi šolami vrtci. Ti omenjena živila vključujejo pogosteje. Malce smo bili presenečeni nad res velikimi razlikami med šolami. Kar šest je takšnih, ki ekološka živila ponudijo le enkrat do dvakrat na mesec. Zagotovo je to premalo, če imamo v mislih podatek, da sodijo predšolski in šolski otroci med ranljivejšo populacijo, saj njihov organizem še raste in se razvija.

Hkrati vse zavezuje tudi leta 2011 sprejeta Uredba o zelenem javnem naročanju, ki v obratih javne prehrane (javni zavodi) predpisuje obvezno naročanje vsaj 5 % ekoloških živil (vključno z živilo iz preusmerjanja v ekološko kmetijstvo) oziroma 10 % od leta 2014 naprej, nova uredba (Ur. l. RS 51/2017) pa predvideva postopni dvig na 15 %, kar bo začelo veljati 1. 1. 2024, po končanem prehodnem obdobju.

Velja izpostaviti pester nabor ekoloških živil, ki smo jih zasledili. To so različne vrste kruha, pri mesu govedina, pri sadju jabolka, pri zelenjavi pa vse od korenčka, česna, pora, čebule, hokaido buč, zelene solate, fižola, rdeče pese do kislega zelja in repe. Vsemu naštetemu se na jedilnikih pridružijo še ekološke testenine, jabolčni sok in kis, različne marmelade, med in ekološki zeliščni čaji.

Velika večina vseh vrtcev in osnovnih šol savinjske regije ponuja otrokom omenjena živila pri vseh obrokih. Vrtci obroke pripravljajo tekom celega leta, šole pa le-teh v času poletnih počitnic ne. Žal je to ravno obdobje, ki je na voljo veliko svežega sadja in zelenjave. Izmed mesecev izstopa september, nad povprečjem pa sta tudi mesec oktober in november, torej jesen.

Splošno znano je, kako je s cenami ekoloških živil. Veliko višje so od cen konvencionalnih živil. Naredili smo primerjavo cen živil, ki smo jih učencem Osnovne šole Vojnik ponudili pri šolski malici oziroma kosilu. Primerjava na kilogram ali liter živila nam je splošno znano dejstvo potrdila.

Kljub predvidenim in tekom raziskovanja dokazanim občutno višjim cenam ekoloških živil pa to ne bi smel biti izgovor oziroma ovira pri njihovem vključevanju na jedilnik vrtcev in osnovnih šol. Zagotovo omenjene ustanove pri tem omejujejo določene cene obrokov, saj so te v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter občin.

Na podlagi izkušenj iz naše šolske kuhinje lahko zaključimo, da ekološka živila dvignejo ceno obrokov, v katere jih vključimo, vendar ta strošek ne predstavlja takšnega zneska, da bi to pomenilo izgubo.

V zadnjih petih letih je opazen porast ekoloških kmetij in ostalih ponudnikov ekoloških živil, ki si želijo sodelovanja z nami. V letu 2019 je bilo takšnih kar 15, navajamo jih v prilogi.

Naše raziskovalno delo bi bilo zanimivo nadaljevati v smeri točnih količin ekoloških živil, ki so jih vrtcem in osnovnim šolam dostavili kmetje in ostali ponudniki. To bi bili podatki, ki bi bližnjim ekološkim kmetijam dali usmeritev, katera živila je mogoče ponuditi otrokom v vrtcu in šolarjem ter kakšno količino posameznega naj pridelajo. Prepričani smo, da bi bila to prava osnova za začetek dolgotrajnega partnerstva med vrtci, osnovnimi šolami in ekološkimi kmetijami.

6 LITERATURA

1. Ekološka pridelava [Online]. [Citirano 15. 12. 2019.] Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.gov.si teme/ekoloska-pridelava/>.

2. Koraki do zaupanja vredne (certificirane) ponudbe ekološke hrane v gastronomiji [Online]. [Citirano 19. 12. 2019.] Dostopno na spletnem naslovu:

http://www.fk.uni-mb.si/images/Projekti/EkoGastro/Prirocnik_Eko_gastronomija_10-10-2017.pdf.

3. Naša super hrana [Online]. [Citirano 25. 1. 2020.] Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.nasasuperhrana.si/clanek/zakaj-je-dobro-posegati-po-ekoloski-lokalni-hrani/>.

4. Republika Slovenija GOV.SI [Online]. [Citirano 12. 12. 2019.] Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.gov.si teme/ekoloska-pridelava/>.

7 PRILOGE

Seznam dobaviteljev ekoloških živil na Osnovni šoli Vojnik za leto 2019

	DOBAVITELJ	ŽIVILO
1.	Ekološka kmetija Jenšterle	bio telečja posebna klobasa bio teletina – stegno bio telečje hrenovke
2.	Helena Golob, n. d. d. n. k. Ekološka kmetija Zahojnik	bio jagodna marmelada bio kislja repa bio domači čaj
3.	Pri Baronu, Izletniška ekološka kmetija Uranjek Uranjek Boris, n. d. d. n. k.	bio čaj
4.	Katarina Očko, n. d. d. n. k.	eko por eko hokaido buče eko česen eko koleraba eko naravno sušena zelišča eko paprika eko redkvica
5.	Trdin Benedik, n. d. d. n. k.	eko kislja repa eko fižol v zrnju eko česen
6.	Ledinek Jože, n. d. d. n. k.	bio jabolčni sok
7.	Združenje ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica	bio jabolka topaz
8.	Ekološka kmetija Mlinar	eko jagode eko zelena solata
9.	Plahtnica	eko zeliščni čaj

10.	Vera Ledinek Bio kmetija Ržen	bio lubenica bio marmelada
11.	Partnerstvo ekološka Štajerska	eko kaki eko domači čaj eko čaj citronka
12.	Marija Podbukovšek	eko koleraba eko korenje eko pastinak eko por
13.	Peter Pšaker	eko jabolčni krogci eko jabolka
14.	Vita Activus, d. o. o.	eko različne vrste kruha in pekovskega peciva
15.	Kele & Kele, d. o. o.	eko kefir eko maslo

JEDILNIK Osnovne šole Vojnik

DAN	ZAJTRK	MALICA	KOSILO	POP. MALICA
Ponedeljek, 25. 11. 2019	mleko, pisana mešanica kosmičev, jabolko	šipkov čaj, buhtelj, mandarina	segedin golaž, krompir v kosih, domači jogurt marelica	 proseni mešani kruh, ribji namaz, sveža paprika
Alergeni	gluten, mleko, oreščki	gluten, mleko, jajca, oreščki	gluten, mleko	gluten, ribe
Torek, 26. 11. 2019	sadni čaj, orehova palčka, grozdje	mleko, koruzni kruh, maslo, borovničev džem	dušene piščančje prsi z zelenjavnimi trakci, kus kus, kitajsko zelje v solati	mandarina, grisini
Alergeni	gluten, mleko, jajca, oreščki	gluten, mleko	gluten, mleko	gluten
Sreda, 27. 11. 2019	bezgov čaj, sadni ali navadni jogurt, graham žemljica	planinski čaj, pirin kruh, domača suha salama, paradižnik	kremna juha iz hokaido buče, gratinirane palačinke z domačo skuto	limonada, prepečenec, vegetarijanski namaz
Alergeni	gluten, mleko	gluten	gluten, mleko, jajca, zelena	gluten
Četrtek, 28. 11. 2019	žitna bela kava, polenta, rozine	 jesenski zeliščni čaj, pobeli kruh iz krušne peči, domači jajčni namaz, korenček	korenčkova juha, špageti s haše omako in parmezanom, rdeča pesa v solati	pomaranča, medenjaki
Alergeni	gluten, sulfiti	gluten, jajca	gluten, jajca, mleko	gluten, oreščki
Petek, 29. 11. 2019	planinski čaj, ovseni kruh, sir – edamec, list zelene solate	kakav, roglič s kaljenimi semeni, jabolko	enolončnica z belim fižolom in hrenovko, sadna kupa s smetano	sadno zelenjavni zmešanček
Alergeni	gluten, mleko	gluten, mleko, jajca, oreščki	gluten, mleko	

Vodja šolske prehrane: Polona Bastič, prof.

Certifikat ekološke kmetije

Vinarska ulica 74, 2000 Maribor
Tel: 00386 02 228 49 52
Fax: 00386 02 251 94 02
www.kon-cert.si
Inštitut za kontrolno in certifikativno kmetijstvo in gozdarstvo, Maribor
Institute for Inspection and Certification in Agriculture and in Silviculture, Maribor

CERTIFIKAT

Dokazilo za izvajalca na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007

Certifikat št.: 3409/18

Izvajalec:

**OBLAK Zvonka
Škale 31
3320 Velenje**

Certifikacijski organ:

**Inštitut KON-CERT Maribor
Vinarska ulica 14
2000 Maribor**

Kontrolna št. kmetije: 3409

SI-EKO-001

Glavna dejavnost (Main activity): Rastlinska pridelava / živinoreja / predelava

Skupine kmetijskih pridelkov/proizvodov/dejavnost (Product groups/Activity)

Rastline in pridelki rastlinskega izvora (Plant and plant products):

Krompir, pira, ajda, trava, zelenjava (solata, korenje, rdeča pesa, sladki krompir, čebula, česen, por, fižol (visok, nizek), lubenice, melone, zelje, paradižnik, ohrovt (listni, brstični), paprika, kolerabica, motovilec, špinača, peteršilj, cikorija, zelena, blitva, jajčevci, kumare, šparglji, brokoli, endivija, radič, cvetača, kitajsko zelje, feferoni), sadike zelenjave (solata, por, peteršilj, čebula, zelena, buče, kumare, fižol, blitva, zelje, brokoli, drobnjak, brstični ohrovt, endivija, radič, cvetača, kolerabica, motovilec), zelišča (rožmarin, citronska melisa, ajda (zel, cvet), bezeg, kamilice, preslica, rman, kumina, ameriški slamniki, luštrek, koprive, meta, sladki komarček, koper, limonska trava, majaron, timijan, origano, bazilika), sadike zelišč (rožmarin), sadje (jabolka, aronija, nešplje, kutine, slive, maline, jagode, fige, robide, josta, borovnice), sadike sadja (jagode), grozdje.

Status (Defined as):

Ekološki

Živali in proizvodi živalskega izvora (Livestock and livestock products):

Ovce, kokoši (jajca).

Ekološki

Predelani proizvodi (Processed products):

Paradižnikova mezga, jagodna marmelada, kisló zelje, kislá repa, bezgov sirup, jabolčni kis, hren v slanici, zeliščna sol, vložena zelenjava (paprika, kumare, mešana solata, feferoni), sok (rdeča pesa, korenje, jabolka, bezeg, (rdeča pesa+korenje+jabolko), sušena zelišča (limonska trava, origano, koper, ajda-cvet, majaron, timijan, meta, koprive, luštrek, ameriški slamniki, bazilika, kumina, rman, preslica).

Ekološki

Obdobje veljavnosti (Validity period):

Rastline in pridelki rastlinskega izvora (Plant and plant products):

od 20.6.2018 do 31.12.2019

Živali in proizvodi živalskega izvora (Livestock and livestock products):

od 20.6.2018 do 31.12.2019

Predelani proizvodi (Processed products):

od 20.6.2018 do 31.12.2019

Datum kontrole

(Date of control):

25.4.2018

25.4.2018

25.4.2018

Ta dokument je bil izdan na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 834/2007, Uredbe (ES) št. 889/2008 in Pravilnika o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 8/2014). Navedeni izvajalec je svoje dejavnosti prepustil nadzoru in izpolnjuje zahteve iz navedenih uredb in pravilnika. Certifikat št. 3409/18 zamenjuje certifikat št. 3409/17.

Maribor, 20.6.2018

Direktorica:
mag. Doroteja OZIMIČ

IZJAVA

Mentor **Polona BASTIČ, prof. bio. in gos.**, v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom **Ekološka živila na jedilnikih vrtecev in osnovnih šol savinjske regije**, katere avtorici sta **Ana POGLADIČ in Manca MASLO**:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 2. 3. 2020

žig šole

Podpis mentorja: Polona Bastič